

Những điều hiểu sai về Tổng thống Donald Trump

Thắng Đỗ

Gửi đến BBC từ San Jose, California - Hoa Kỳ

12 tháng 4 2020

ALEX WONG/GETTY IMAGES

Tổng thống Donald Trump, theo sau là Phó Tổng thống Mike Pence, tại một buổi họp tại Brady Press Briefing Room, Nhà Trắng, hôm 9/4.

Một người bạn nhờ tôi giúp viết hộ vài dòng để phản bác một email cô nhận được, vì tiếng Việt của cô không đủ để làm việc này.

Tôi thấy lập luận trong email giống như nhiều bài của người Việt trao đổi với nhau, với nhiều điểm sai cẩn bản và rất dễ phản biện. Nhân tiện, tôi viết lại cho đầy đủ để với hy vọng giúp ích cho những ai quan tâm.

Đây là những điểm tôi thường thấy trong các trao đổi trên mạng.

1. Ông Donald Trump được đa số người Mỹ bầu lên; chúng ta phải tôn trọng nhân vật đã được mọi người tin tưởng và không được đả phá người đó.

Trong cuộc bầu cử năm 2016, bà Hillary Clinton đã dẫn đầu với gần 66 triệu phiếu, trong khi ông Donald Trump về nhì với gần 63 triệu. Bà Clinton đã hơn ông Trump những 3 triệu phiếu, một sự cách biệt không nhỏ.

Tuy thế, hệ thống đại cử tri của Mỹ giúp ông Trump thắng. Số đại cử tri đại diện mỗi tiểu bang không tùy thuộc vào tỷ lệ dân số. Những tiểu bang thưa dân được nhiều đại cử tri theo phần trăm dân số hơn. Do đó, hệ thống này rất bất lợi cho các tiểu bang đông dân và ủng hộ bà Clinton như California và New York.

2. Đảng Dân Chủ chia rẽ nước Mỹ, vì thù hận với cá nhân ông Trump, thay vì chung nhau xây dựng đất nước.

Nói về chia rẽ, thì người đứng đầu cả bên Dân Chủ lẫn Cộng Hòa là chính ông Donald Trump, chứ không ai khác. Ông Trump là người rất dễ hiểu. Khen ông, nịnh ông, thì ông dung túng. Bất đồng ý kiến với ông, là ông chửi và hạ bệ.

Ông Trump đã chiếm được ghê tống thống, một phần vì cách chửi "cạn tàu ráo máng" bất cứ ai bất đồng với ông, hay chỉ cần không ủng hộ ông triệt để. Ông chửi đảng Cộng Hòa trước trong lúc tranh cử sơ bộ: "chửi cha" TNS Ted Cruz, chửi cả gia đình ông Jeb Bush, em và con của hai cựu tổng thống Bush. TNS John McCain bị chửi là hèn nhát, tuy đã ở tù cộng sản Bắc Việt và chịu tra tấn khổ sở suốt mấy năm ròng. Ông chửi cựu bộ trưởng tư pháp Jeff Sessions mà chính ông bổ nhiệm và James Comey, cựu giám đốc FBI.

Ông không phân biệt đảng phái: Ông chửi các cựu tổng thống Cộng Hòa lẫn Dân Chủ. Dưới con mắt ông, ông là người tài giỏi duy nhất. Ông chửi phụ Huynh của tử sĩ, chửi giới truyền thông và các cơ quan CIA, FBI. Bên Dân Chủ thì ông không tha ai và sử dụng những tên rất hạ cấp để gọi họ.

Thời nào cũng có sự khác biệt và tranh chấp giữa hai chính đảng ở Mỹ, nhưng chưa bao giờ nước Mỹ bị chia rẽ trầm trọng như từ khi ông Trump tranh cử rồi đắc cử vào năm 2016. Thủ phạm của sự chia rẽ không ai khác hơn là chính ông Trump.

3. Ông Trump đã được xử vô tội và điều đó càng làm phe đối lập Dân Chủ lồng lộn vì tức giận.

Đây là một lập luận ngụy biện để lừa những người ít thông tin.

Công tố viên đặc biệt Robert Mueller chưa bao giờ nói ông Trump vô tội, chỉ nói là việc kết tội là trách nhiệm của Quốc Hội và ngoài phạm vi thẩm quyền của mình. Nhưng ông Trump chơi một nước cờ chính trị cao là đuổi bộ trưởng tư pháp Jeff Sessions, người tuy được ông bổ nhiệm nhưng đã chứng tỏ không hoàn toàn nghe lời ông mà làm những việc sai trái.

Ông Trump cho một người tin cậy là ông William Barr lên thay. Ông Barr giấu nhẹm nhiều chi tiết của bản báo cáo của Mueller, và chỉ cho Quốc Hội đọc một bản có nhiều chỗ đã bị xóa đi, rồi tuyên bố trước công chúng là ông Trump vô tội. Ông Trump ngăn cản tất cả các quan chức không được điều trần trước Quốc Hội, nên vụ điều tra của ông Mueller bị dìm đi.

Khi Hạ Viện đề nghị truất phế ông do việc ông "tống tiền" chính phủ Ukraine, một đồng minh của Mỹ: Ukraine phải điều tra và bôi nhọ Joe Biden, đối thủ chính trị của ông Trump, nếu muốn chính phủ Mỹ giải ngân cho số tiền viện trợ đã được Quốc Hội Mỹ thông qua. Nhưng nỗ lực truất phế gấp bê tắc khi Thượng Viện, do đảng Cộng Hòa nắm đa số, từ chối truy tố ông. Vì thế, ông Trump thoát tội. Được xử vô tội và chưa bị kết án là hai việc hoàn toàn khác nhau. Ông Trump chưa bao giờ được xử vô tội.

4. Ông Trump đã làm hết sức mình để chống lại nạn dịch Covid 19. Công bằng mà nói, ông Trump không phải là nguyên nhân dịch này xảy ra. Nhưng cũng không đúng khi nói ông ấy đã làm hết sức.

Trong khoảng thời gian chừng 2 tháng, từ khi dịch bùng nổ ở Trung Quốc, rồi lan qua Nam Hàn, Iran, Ý, ông Trump luôn tuyên bố là dịch này cũng chỉ như cúm thôi. Nếu nhiễm, chỉ ít lâu sau thì hết, không cần phải lo. Thậm chí, ông còn nói đây là chuyện bịa đặt của phía Dân Chủ để bêu xấu ông. Gần đây, các cơ quan truyền thông đã phanh phui là ông đã được các cố vấn cảnh báo từ cuối tháng giêng là dịch covid-19 có khả năng tàn phá Hoa Kỳ.

Nội các của Trump hầu như đã không làm bất cứ điều gì để chuẩn bị chống dịch: không nỗ lực dự trữ các thiết bị như khẩu trang, máy trợ thở, và dụng cụ thử nghiệm. Thậm chí vào năm 2018, ông đã sa thải toàn bộ Văn Phòng Chống Đại Dịch và từ đó không còn ai xung quanh Tổng thống lo về

vấn đề này nữa. Quan tâm duy nhất của ông là thị trường chứng khoán lên hay xuống và dân có ủng hộ ông tái cử hay không.

Mãi hai tháng sau, ông Trump mới bắt đầu chấp nhận rằng đây là nạn dịch thật sự. Tuy thế, ông vẫn chưa bao giờ nhận trách nhiệm và chỉ đổ lỗi cho người khác, cũng như tiếp tục phát biểu lung tung, gây nhiều hoang mang. Nếu chính phủ đã chuẩn bị sớm hơn và có chính sách thích hợp và hơn, nhiều người đã không bị lây dịch bệnh và đã không chết.

5. Chóng hay chê ông Trump là ghét nước Mỹ.

Và ghét nước Mỹ thì nên sang xứ khác hay về Việt Nam mà sống.

Lập luận này nói lên sự kém hiểu biết về thể chế dân chủ ở Mỹ. Chính phủ Mỹ là từ người dân ra, do người dân bầu lên và để phục vụ cho người dân. Người Mỹ nào cũng không những có quyền mà **còn có trách nhiệm giám sát chính quyền**. Sinh hoạt trong một xã hội dân chủ đòi hỏi sự tham gia của mọi người.

Nhiều người không hiểu rõ nguyên tắc đó, vì đã quen với cách tổ chức xã hội ở Việt Nam, phải biết phân biệt người trên, kẻ dưới. Theo quan niệm này, những người có thế lực hay tiền bạc được tôn trọng hơn người dân thường. Ở Mỹ, ai cũng phải được coi trọng ngang nhau, ít ra trên nguyên tắc.

Người Việt cũng tôn thờ nước Mỹ một cách quá đáng. Đây là điều dễ hiểu, vì nếu so sánh Mỹ và Việt Nam, thì nước Mỹ quả thật tuyệt vời và hơn hẳn một nước còn đang phát triển. Nhưng nói thế không có nghĩa là nước Mỹ hoàn hảo và vượt trên sự phê phán. Thật ra, sức mạnh của nước Mỹ chính là do người dân không sợ hãi phê phán chính quyền để thúc đẩy cải tiến.

Phê phán ông Trump không có nghĩa là chống lại nước Mỹ. Sự thật là ngược lại. Những người chỉ trích ông Trump thật ra là những người rất yêu nước Mỹ và muốn bảo vệ nó trước một người nắm quyền có xu hướng độc tài. Bạn có thể đồng ý hay phản đối cách nhìn này, nhưng không thể nói những người chống ông Trump là ghét nước Mỹ. Ông Trump không phải là nước Mỹ. Nước Mỹ không có vua và cũng không có độc đảng.

Thắng Đỗ là một kiến trúc sư sống ở San Jose, California, và là thành viên hội đồng quản trị của hội PIVOT (Hội Người Mỹ Gốc Việt Cấp Tiến).

BBC News Tiếng Việt đón nhận những ý kiến khác chiều của độc giả về những vấn đề đang được quan tâm. Xin gửi lòng gửi bài về địa chỉ email: vietnamese@bbc.co.uk